

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 475 — GOD. X

ŠIBENIK, 25. LISTOPADA 1961.

IZLAZI SVAKE SRIJEDJE

Uz Dan OUN

Prije 16 godina, 24. oktobra 1945. godine stupila je na snagu Povelja Ujedinjenih naroda. Taj datum ušao je u kalendar suvremenog svijeta kao Dan Ujedinjenih naroda.

Roden u danima dok je čovječanstvo slavilo pobedu nad mračnim silama fašizma, Organizacija Ujedinjenih naroda stvorena je kao realna potreba svijeta, u njene temelje uđidane su nade i želje da se više nikada ne ponove strašne vizije rata i razaranja. Ujedinjeni narodi osnovani su da osiguraju mir i sigurnost u svijetu, da razvijaju prijateljske odnose među narodima, da u napredjuju međunarodnu suradnju, držeći se osnovnih načela:

1. Da su sve države suverene i ravnopravne;

2. Da se međunarodni sporovi moraju rješavati mirmen putem — bez narušavanja međunarodnog mira, sigurnosti i pravde;

3. Da se u međunarodnim sporovima ne smije primjenjivati prijetnja silom, ili sama sila protiv teritorijalnog integriteta i političke nezavisnosti bilo koje države;

4. Da se Ujedinjeni narodi ne mogu miješati u unutrašnje stvari bilo koje države, osim kada preuzimaju akciju uspostavljanja mira.

Sesnaest godina prošlo je otako je 50 zemalja stavila svoj potpis na Povelju. Od tog vremena pa do danas svjetska organizacija primila je u svoje redove još 51 zemlju. U tom razdoblju Ujedinjeni narodi izrazili su ogromnu snagu, oni su opravdili neophodnost postojanja njihova autoriteta u životu svijeta, a sve veća uloga malih i tek nedavno oslobodenih zemalja u međunarodnoj zajednici ulijeva nove nade u efikasniji rad Ujedinjenih naroda.

Razumije se da Organizaciju Ujedinjenih naroda nisu mogli mimoći negativni procesi u suvremenim međunarodnim odnosima. Stoviše oni su u pojedinim razdobljima zahtijetili njenom prestizu. Svjetodoci smo tragičnih dogadaja u Kongu i uloge misije UN za koju se, najblaže rečeno, može kazati da nije bila u duhu njegovih ciljeva. Bilo je pokušaj da se OUN pretvore u propagandnu tribinu ili u instrument hladnog rata. No treba podvući da ti pokušaji nisu uspjeli ugroziti opstanak UN. Iako Organizacija Ujedinjenih naroda nije riješila mnoge probleme što su ozbiljno zaprijetili miru, njena tribina bila je mjesto na kojem su ulaganji ogromni naporci da se iskre ratne opasnosti ne pretvore u ratne požare. Sjetimo se agresije na Egipat, dogadaja u Libanonu i Jordanu, problema Kašmira i drugih izvora opasnosti po međunarodni mir.

(Nastavak na 2. strani)

Vojnici učestvuju u izgradnji škole u Kninu

Vojnici iz jedne jedinice kninskog garnizona aktivno učestvuju u izgradnji nove osnovne škole u Kninu. Među njima se nalazi 8 zidara — vojnici. Vojnici će sami potpuno dovršiti jedan kat, a učestvuju i u izvođenju drugih radova.

Nedavno je Narodni odbor općine Knin poklonio ovoj jedinici veliki koncertni radio-prijemnik kao priznanje za zalaganje koje su vojnici pokazali na osadašnjim radovima u izgradnji ove škole.

M. K.

Plenum Kotarskog sindikalnog vijeća Nesklađ u osobnim dohocima Usvojen program rada Vijeća

Gotovo sve sindikalne organizacije su se u dovoljnoj mjeri angažirale pokazujući veliku aktivnost u pružanju pomoći na izradi novih pravilnika o raspodjelstvu prihoda i osobnih dohodata u privrednim organizacijama — naglašeno je na posljednjem plenumu Kotarskog sindikalnog vijeća, koji je 19. ovog mjeseca održan u prostorijama Društvenog doma. U vezi s tim pitanjem u izvještaju i diskusiji je istaknuto, da najveći broj poduzeća nije završio s izradom pravilnika, što je već diničarima nisu date odredene kompetencije u raspodjeli dohotka. O svim tim pitanjima detaljno će se još jednput analizirati u sindikalnim rukovodstvima, zaključeno je na plenumu, a onda će se cjelokupna materija razmotriti na sastancima Kotarskog i općinskih vijeća proizvodaca.

U nastavku rada ovog plenuma usvojen je program rada, što će ga Kotarsko sindikalno vijeće provoditi u život u rednom periodu, a zatim je izvršen izbor članova komisija koje djeluju pri Kotarskom sindikatu i privrednim organizacijama.

Podaci kompleksne analize nisu još sredeni, pa otuda ni kotarska komisija za sada ne raspolaže potpunim uvidom u stanje i potrebe, ili se ipak vidi da samo u 50 privrednih organizacija u ovoj godini nedostaje 357 visokvalificiranih i 597 kvalificiranih radnika, odnosno još 124 službenika sa visokom školskom spremom i 300 sa višom i srednjom školskom spremom. A do 1965. godine u istim organizacijama trebalo bi još 715 radnika sa visokom kvalifikacijom i 1444 sa kvalifikacijom i 1036 službenika sa raznim stupnjem kvalifikacije. Ovi podaci odnose se samo na potrebe kadra u industriji, građevinarstvu, poljoprivrednim dobrima i saobraćaju. Međutim, s ovih podataka se vidi da su potrebe velike i da će na izobrazbi stručnih kadrova, kao i na promjeni strukture već zaposlenih trebati još mnogo učiniti.

Ipak mora se konstatirati, da se tokom prošle i u ovoj godini na ovim zadacima dosta učinilo. Došlo je do otvaranja Škole za kadrove u trgovini, pedagoške akademije, a u pripremi je otvaranje Više metalarske škole. Planom izobrazbe u 1960. godini raznim oblicima stručnog obrazovanja samo u anketiranim 30 privrednih organizacija bilo je obuhvaćeno 553 lica od kojih 134 žene i za to su privredne organizacije utrošile 7.557.000 dinara. U toku ove godine stručnom izobrazbom obuhvaćeno je 1628 lica i privredne organizacije su u tu svrhu odobrile sredstva u iznosu od 32.771.000 dinara. Naročito veliku aktivnost na ovim zadacima razvila su radnička svezilišta u Šibeniku, Drnišu i Kninu, koja su putem raznih tečajeva obuhvatila više hiljada radnika i službenika. Ostaje, međutim, da se organizaciji kadrovskih službi, naročito u građevinarstvu i drugim manjim privrednim organizacijama, povesti više brige i da rješavanje problema stručne izobrazbe potrebnih kadrova postane sastavni dio rada u rješavanju ostalih problema privrednih organizacija, ustanova i komuna. (T. Dean)

Podaci kompleksne analize nisu još sredeni, pa otuda ni kotarska komisija za sada ne raspolaže potpunim uvidom u stanje i potrebe, ili se ipak vidi da samo u 50 privrednih organizacija u ovoj godini nedostaje 357 visokvalificiranih i 597 kvalificiranih radnika, odnosno još 124 službenika sa visokom školskom spremom i 300 sa višom i srednjom školskom spremom. A do 1965. godine u istim organizacijama trebalo bi još 715 radnika sa visokom kvalifikacijom i 1444 sa kvalifikacijom i 1036 službenika sa raznim stupnjem kvalifikacije. Ovi podaci odnose se samo na potrebe kadra u industriji, građevinarstvu, poljoprivrednim dobrima i saobraćaju. Međutim, s ovih podataka se vidi da su potrebe velike i da će na izobrazbi stručnih kadrova, kao i na promjeni strukture već zaposlenih trebati još mnogo učiniti.

Ipak mora se konstatirati, da se tokom prošle i u ovoj godini na ovim zadacima dosta učinilo. Došlo je do otvaranja Škole za kadrove u trgovini, pedagoške akademije, a u pripremi je otvaranje Više metalarske škole. Planom izobrazbe u 1960. godini raznim oblicima stručnog obrazovanja samo u anketiranim 30 privrednih organizacija bilo je obuhvaćeno 553 lica od kojih 134 žene i za to su privredne organizacije utrošile 7.557.000 dinara. U toku ove godine stručnom izobrazbom obuhvaćeno je 1628 lica i privredne organizacije su u tu svrhu odobrile sredstva u iznosu od 32.771.000 dinara. Naročito veliku aktivnost na ovim zadacima razvila su radnička svezilišta u Šibeniku, Drnišu i Kninu, koja su putem raznih tečajeva obuhvatila više hiljada radnika i službenika. Ostaje, međutim, da se organizaciji kadrovskih službi, naročito u građevinarstvu i drugim manjim privrednim organizacijama, povesti više brige i da rješavanje problema stručne izobrazbe potrebnih kadrova postane sastavni dio rada u rješavanju ostalih problema privrednih organizacija, ustanova i komuna. (T. Dean)

U Kistanjama se gradi tvornica aluminijskih konstrukcija

Jedna od osnovnih postavki plana perspektivnog razvoja kotara Šibenik jest pružanje pomoći nerazvijenim komunama u njegovu sastavu i omogućavanje što bržeg samostalnog razvoja tih komuna. Među takve spadaju Kistanje, centar komune koja ima najmanji narodni dohodak u šibenskom kotaru.

U Kistanjama su nedavno počeli radovi na izgradnji tvornice garaža postavljaju ka neophodno potrebna. Pri tome se ne smije zaboraviti i na cijene koje bi trebale da budu što pristupačnije, već će postati poznato širom naše zemlje.

Medu osnovnim proizvodima ove tvornice nalaze se montažni silosi za žitarice, umjetna gnojiva, industriju nemetalja, kemijsku industriju, zatim za primjedbu opskrbljivati naše tržište sa 250 montažnih kuća, 500 montažnih garaža, stotinu silosa i još nekim proizvodima od aluminija. To je samo startna osnova tog poduzeća čija će ukupna vrijednost godišnje proizvodnje iznositi otkrili 458 milijuna dinara. Kad se govori o poduzetu te tvornice, onda je potrebno pogledati i onu drugu stranu, a to su njezine perspektive.

U perspektivnom planu do godine 1965. predviđeno je da se Jadranu sagradi odmaralište sa 15.000 i turističkih logora sa 5.000 ležaja. Tvornica u Kistanjama proizvodit će samo 250 montažnih kućica, što znači samo 12,5 posto od planiranog. Slična je situacija i s proizvodnjom montažnih garaža. U našoj zemlji prema informacijama saobraćajnih organa, samo 60 posto kola imaju garaže i različite nadstrešnice, a sva ostala smještena su na otvorenom prostoru. Ako se ima na umu da automobilска i traktorska industrija već sada proizvode prili-

Ospozljivanje stručnih kadrova na kotaru

Nedovoljna briga

U posljednje dvije godine na našem kotaru dosta se učinilo na organizaciji kadrovske službe i ospozljivanju stručnih kadrova, ali s obzirom na objektivne potrebe stanje još uviđe nije zadovoljavajuće. U prvom redu ni narodni odbori općina nisu dovoljno računa o organizaciji kadrovske službe, tako da za sada ona organizirano djeluje jedino u Narodnom odboru kotara i općinama Šibenik i Knin. U ostalim općinama, izuzev Drniša, nisu čak osnovane ni komisije za kadrove, tako da se narodni odbori kao najviši organi vlasti u komunama ne bave kadrovskom problematikom, osim rješavanju sporadičnih i trenutno aktuelnih slučajeva. Kao što je poznato osnovni problemi tih komuna u privredi, administraciji, školstvu, zdravstvu i javnom životu su baš kadrovske prirode.

U privredi se, međutim, u tom pogledu ipak krenulo napred i značajni rezultati postignuti su baš u posljednje dvije godine, naročito kod većih privrednih organizacija. Kadrovske službe u obliku posebnih odjeljaja djeluju danas u TLM »Boris Kidrić«, zatim u tvornici aluminijske Lozovac i tvornici elektroda i ferolegura. U TLM »Boris Kidrić« je nedavno osnovan i Centar za stručnu izobrazbu kadrova, a slična institucija osnovana je i pri Trgovinskoj komori kotara i zahvaljujući njenom djelovanju nedavno je u Šibeniku počela rad Škola za kadrove u trgovini. Organizirano djelovanje na polju izobrazbe stručnih kadrova zaostaje u nekim granama, a naročito u zanatstvu i ugostiteljstvu, a u poljoprivredi, iako se naročito u ovoj godini integracijom sredstava poljoprivrednih organizacija počelo ozbiljnije rješavati ovaj problem. Međutim, sve je to nedovoljno u upoređenju sa stanjem i potrebama. Kao osnovni uzrok ovome javlja se pomanjkanje potrebnih finansijskih sredstava, ali ima i konzervativnih shvatanja uslijed vlasničke strukture i raspačanosti, naročito u zanatstvu i ugostiteljstvu.

Cinjenica je da radnički savjeti i upravnih odbora riješuju kada na dnevni red svojih sjednica stavljuju kadrovsku problematiku i na osnovu analize stanja i potreba stvaraju perspektivne planove ovog rada i rada kadrovske službe. To najbolje potvrđuje jedna anketa izvršena tokom ove godine iz koje se vidi da su tražene podatke mnoge organizacije obradivale površno i da se kadrovske komisije nisu uopće bavile vrijednošću tih podataka, iako traženi elementi treba da u prvom redu služe kao osnova za rad samih službi u privrednim organizacijama. Osim toga, na seminar organiziran u Šibeniku u prvoj polovini ove godine svoje predstavne poslalo je svega 15 privrednih organizacija, tako da je drugi dio seminara, na kome su bili angažirani stručnjaci iz Zavoda za unaprednje proizvodnje NRH, morao biti otukan.

Podaci kompleksne analize nisu još sredeni, pa otuda ni kotarska komisija za sada ne raspolaže potpunim uvidom u stanje i potrebe, ili se ipak vidi da samo u 50 privrednih organizacija u ovoj godini nedostaje 357 visokvalificiranih i 597 kvalificiranih radnika, odnosno još 124 službenika sa visokom školskom spremom i 300 sa višom i srednjom školskom spremom. A do 1965. godine u istim organizacijama trebalo bi još 715 radnika sa visokom kvalifikacijom i 1444 sa kvalifikacijom i 1036 službenika sa raznim stupnjem kvalifikacije. Ovi podaci odnose se samo na potrebe kadra u industriji, građevinarstvu, poljoprivrednim dobrima i saobraćaju. Međutim, s ovih podataka se vidi da su potrebe velike i da će na izobrazbi stručnih kadrova, kao i na promjeni strukture već zaposlenih trebati još mnogo učiniti.

Ipak mora se konstatirati, da se tokom prošle i u ovoj godini na ovim zadacima dosta učinilo. Došlo je do otvaranja Škole za kadrove u trgovini, pedagoške akademije, a u pripremi je otvaranje Više metalarske škole. Planom izobrazbe u 1960. godini raznim oblicima stručnog obrazovanja samo u anketiranim 30 privrednih organizacija bilo je obuhvaćeno 553 lica od kojih 134 žene i za to su privredne organizacije utrošile 7.557.000 dinara. U toku ove godine stručnom izobrazbom obuhvaćeno je 1628 lica i privredne organizacije su u tu svrhu odobrile sredstva u iznosu od 32.771.000 dinara. Naročito veliku aktivnost na ovim zadacima razvila su radnička svezilišta u Šibeniku, Drnišu i Kninu, koja su putem raznih tečajeva obuhvatila više hiljada radnika i službenika. Ostaje, međutim, da se organizaciji kadrovskih službi, naročito u građevinarstvu i drugim manjim privrednim organizacijama, povesti više brige i da rješavanje problema stručne izobrazbe potrebnih kadrova postane sastavni dio rada u rješavanju ostalih problema privrednih organizacija, ustanova i komuna. (T. Dean)

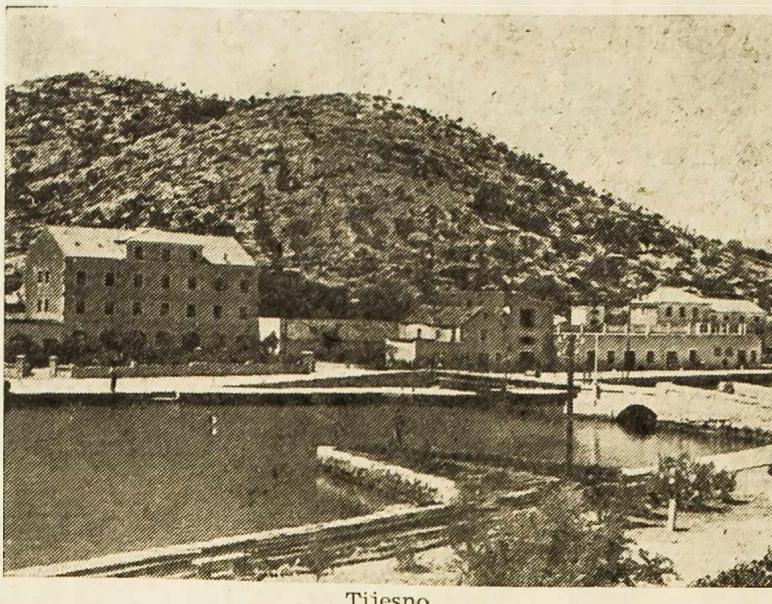
Trgovačka mreža nakon reorganizacije?

Početkom ovog mjeseca u gradu je počelo djelovati poduzeće »Ishrana«, koje je nastalo spajanjem dosadašnjih poduzeća »Konzum« i »Prehrana«. Još je pre-rano govoriti o rezultatima rada novog poduzeća. Postoje, međutim, oni koji su za ovaku reorganizaciju trgovačke mreže u našem gradu, a ima ih koji iznose argumente protiv nje.

Stavove pobornika reorganizacije već smo iznijeli u jednom napisu. Oni se, uglavnom svode na to da će ovako fuzirano poduzeće ostvariti veće fondove pa će tako biti u stanju da modernizira trgovačku mrežu. Takvo poduzeće otvorit će nove prodavaonice, graditi potrebna skladišta i nabavljati suvremenu opremu. Iako postoji samo jedno poduzeće i dalje će postojati konkurenca i to kroz sistem ekonomskih jedinica. U tom slučaju riješit će se u cijelosti i pitanje asortimana robe, cijena itd.

Protivnici reorganizacije, međutim smatraju da će ona predomijeti stagnaciju nivoa trgovišta i trgovačkih usluga, da će se pojavit monopolizam i da će od svega toga najviše štete imati potrošači.

U Šibeniku se vrše pripreme za daljnje spajanje nekih poduzeća. Tako bi se osnovalo jedno poduzeće za prodaju tekstila, drugo za tehničku opremu i treće za industrijsku robu. Ako do te reorganizacije dođe, njeni protivnici tvrde da će svako od tih poduzeća biti apsolutni gospodar tržišta u onim artiklima ko-

Tijesno

25 daka u Kosovu pretplatilo se na Šibenski list"

Do ovakih promjena došlo je u nekjem našim većim gradovima gdje je izvršeno spajanje većeg broja poduzeća. U uvjetima kakve će imati ti gradovi vjerovatno će se ispuniti predviđena očekivanja. Ali, kod nas možda ne bi bilo loše da se prečekaju rezultati »Ishrane« i da se daljnja reorganizacija ne forsira već da to uslijedi kao posljedica pozitivnih rezultata »Ishrane«.

I. A.

Uz Dan OUN

(Nastavak sa 1. strane)

Dakako, svijet bi želio vidjeti takvu organizaciju koja će u svakom momenatu biti oslobođena blokovskih strasti i spremnija da efikasnije ispunjava svoju osnovnu misiju. Da bi se to postiglo neophodno je da sve zemlje velike i male, prvenstveno one kojima pripada epitet velikih, pridu otklanjanju hladnog rata i uspostavljanju koegzistencije i u palaci UN. Došlo je vrijeme da se poduzmu i ozbiljniji koraci za reviziju pojedinih organa UN, osobito Vijeća sigurnosti, Ekonomsko - socijalnog vijeća i usavršavanju strukture sekretarijata. Doprstiti da ovi organi danas, kad je članstvo UN udvostručeno, djeluju na isti način kao i u vrijeme osnivanja svjetske organizacije, bilo bi štetno po prestiz i ulogu UN.

Sudjelujući u osnivanju UN Jugoslavija je kroz protekle godine ulagala maksimum napora da Organizacija Ujedinjenih naroda bude i ostane instrument mira i medunarodne suradnje. Zajedno s izvanblokovskim zemljama ona danas predstavlja snagu koja se bori za one ciljeve i principi koji su sadržani u Povelji Ujedinjenih naroda. I. Kr.

Ili, da uzmemos jedan drugi primjer: ni jedno od 15 poduzeća, koja čine sindikat saobraćaja i veze, nema objekta za društvenu prehranu, iako broje zajedno oko 2.500 radnika. Da je taj problem baš kod ovih poduzeća i te kako akutan, govorim nam činjenica da upravo ovi radnici, naročito lučki, ne žive u Šibeniku, da svakodnevno putuju i da topili obroci nisu baš česti. Pa je li onda čudno da je predviđena stopa od 4 posto na ime naknade za bolovanja u svim poduzećima saobraćaja i veze povučana u prvom redu kod poduzeća »Luka« i »Jadranski Ured«.

D. B.

Možda ih se, barem djelomično, može sagledati i iz podataka da je prošle godine samo zbog bolovanja izgubljeno preko 8.000 radnih dana.

naš intervju

Razgovaramo s Bebom Sinobad, delegatom na republičkoj konferenciji žena

Društveno-ekonomski položaj žene u komuni

U Zagrebu će se 26. i 27. oktobra održati Konferencija žena Hrvatske na kojoj će se razmotriti problematika društveno-ekonomskog položaja žene u komuni i druga aktuelna pitanja. Učetnik te konferencije razgovarali smo s druganicom Bebom Sinobad, koja će, kao delegat s područja kninske općine, učestvovati na republičkoj konferenciji žena. Na pitanja koja su se odnosila na raznovrsnu aktuelnost žena ovog kraja, društvenoj brizi i pomoći zaposlenim ženama i ostalim aktuelnim problemima, druganica Sinobad nam je dala više informacija.

U kojim oblicima rada aktuelno sudjeluju žene kninskog područja?

— Svugdje ih ima. One su odvojnici u Općinskom vijeću i Vijeću proizvođača i članovi savjeta Narodnog odbora. Mnogo ih je u radničkim savjetima, upravnim odborima i drugim organizacijama društvenog upravljanja. Naročito je zapožena njihova aktuelnost u sadašnjem sastavima školskih odbora. Žene našeg područja su u znatnom broju uključene u izvršne odbore, gotovo svih društveno-političkih organizacija. Ne možemo, naprotiv, biti zadovoljni što još u zadružnim savjetima nema žena. Tu još nekako prevladaju nesuvremena shvaćanja, premda smatramo da i u tim organizima žene mogu doći do potrebnog izražaja.

Kako se rješava uključivanje žena u javnu privrednu?

— Sve više žena s područja naše komune orijentira se na prizvodnji u raznim privrednim granama, naročito u industriji i drugim vidovima preradivačke djelatnosti. Žene nam uspješno rade u Tvornici vijaka, strničkoj ciglani, pored onih u trgovini i ugostiteljstvu. U ovoj godini broj žena radnika se povećao za gotovo stotinu, zahvaljujući osnivanju i otvaranju novih pogona »Kartonaže« i »Targosirovine«. Time je ublažen problem privre-

meno nezaposlene ženske radne snage. To su žene koje su većinom došle sa sebi i karakteristično je u svemu tome, da seoska ženska omladina, takođe želi riješiti pitanje svoga zaposlenja u gradu. Sve ovo nameće posebnu brigu komune i društvenih organizacija, da se zaposlenoj ženi pruži što više u različitim oblicima.

U politici zapošljavanja žena imali smo ova godine interesantan primjer. Preko 20 omladinskih vršilo je, u organizaciji Radničkog sveučilišta, daktilografiski tečaj. Nakon toga u sporazumu sa Zavodom za zapošljavanje radnika, privrednim organizacijama i ustanovama, mlađe daktilografkinje su upućene na volonterski rad. Na poslu su se dobro počinale. Ni jedna nije bila vraćena. Naprotiv sve organizacije i ustanove s njima su sklopile radni odnosi.

Kako rade žene na selu?

— Općenito rad naših žena na selu je sve bolji i raznovrsniji. Mjesne društveno-političke organizacije sa mnogo uspjeha angažiraju žene i omladinice. Brojnjice je njihovo prisustvo na zborovima birača, ali mi bi željeli da one istupaju sa prijedlozima i da ukazuju na zajedničke probleme. Odaziv žena je zadovoljavajući na gospodarsko-domaćinstvu, jest i ostaje jedan od naših najprečih narednih zadataka.

znih komunalnih radova. Lijep primjer imali smo u selu Playnu gdje su žene i djevojke u znatnom broju izlazile na gradilište spomen-ambulante. Sljedeće moglo vidjeti u svim usputnim selima prilikom izgradnje dalekovoda Knin - Strmica.

Nadamo se, da će žene kosovske doline isto tako, kroz dobrovoljne akcije, sudjelovati na izgradnji dalekovoda Knin - Kosovo, a što je baš ovih dana pokrenula Mjesna organizacija Socijalističkog saveza u Kosovu.

Kako organizacije žena gledaju na dalji opstanak Domaćinske škole?

To je pitanje u centru pažnje žena u našim organizacijama. Domaćinska škola je u dosadašnjem periodu postigla lijepo i zapaženo rezultate na domaćinskom i gospodarskom prosjećivanju žena, izravno i preko brojnih pokretnih šestomjesečnih tečajeva. Smatramo da ova škola, koja je bila poznata po specifičnom načinu rada, ne bi smjela doći u pitanje. Izgubili bi time jedan dobar i provjeren oblik rada na obrazovanju i prosjećivanju naših seoskih djevojaka. I prekinula bi se jedna lijepa tradicija. Zaинтересirali smo nadležne fakture sada je to pitanje još u razmatranju.

Sto će biti s osnivanjem servisa u Kninu?

— Smatramo da je Kninu koji se sve više razvija i u kojem je stalno u porastu broj zaposlenih žena, sazrelo vrijeme, da se što prije nade najpogodnija organizacijska forma za osnivanje servisa. Hoće li to biti u okviru »Usluge«, poduzeća za uslužno posluživanje stambenih zgrada u Kninu ili na neki drugi način, nije bitno, ali osmivanje servisa za pružanje pomoći domaćinstvu, jest i ostaje jedan od naših najprečih narednih zadataka.

A. M.

Murter

Na kraju turističke sezone u općini Tijesno

Blizu 12 hiljada gostiju

Na kraju svake, pa i ove turističke sezone prave se razne kalkulacije, mјere se i pregledaju postignuti rezultati, postavljaju se pitanje, što je bilo dobro, a što nije valjalo ove sezone?

To su komponente s kojima se zabavljaju, kako predstavnici turizma, tako i svi oni koji direktno ili indirektno učestvuju u razvitku ove najmlade grane našeg privrednog turizma. Turizam je na ovom području tek sada dobio pravo glasa, tek sada on počinje da živi i koristi sve ono što je ovde dobitno.

Dovoljno je pogledati Pirovac. Do jučer maleno selo, danas postaje odmor mnogih. Dobro vino, te lijepo i udobno kupalište pružaju gostu sve ono što je bitno za udoban odmor i skromno razonodno. Da se samo prisje-

tim. Pirovac 1958. godine nije imao ni jednog gosta. A danas? Dvije stotine radnika iz Zagreba, te još blizu hiljadu ostalih gostiju bili su ovogodišnji privremenim stanovnicima ovog tipičnog dalmatinskog mjesta.

U Murteru je već mnogo govoreno, 6000 gostiju, zaista je rekord. Sa 90.000 noćenja, Murter se svrstao u red jačih turističkih centara srednje Dalmacije. Prelazimo na Tijesno, centar komune, ali ne i kulturno - zabavnog života, zaostaje daleko iza onog što bi on trebao da bude. Nevjerojatno je da ovo općinsko mjesto ne posjeduje čitaonica, kino-aparature je još uvijek s uskom trakom, dok mrtvilo daje pečat vansezonskom životu ovog centra komune. U sezoni, je još kako, tako. Ljetna basta, ukr-

šena jorgovanima, karantilima i drugim zelenilom, sa dobrom poslugom i uz prisustvo džeza iz Bosanske Dubice, tih uz more dočarava sliku malog mediteranskog mjeseta, kao stvorenenog odmor.

Betina, ona ostaje u sjeni »Slanice«, ali ne može se reći da nato ne pokušava da nešto više napravi na području turizma. O zalaganju i radu članova Turističkog društva i ostalih najbolje svjedoče postignuti rezultati. Betina prošlih godina, tako reći, nije ni imala svoje kupalište, gosti su uglavnom odazivali na kupalište »Slanicu« i kupalište »Luča«. A danas? Svijsenim zlaganjem svakog kupalište »Drača« promijenilo je izgled.

U Jezerima »nista nova«. Izgleda, kao da Jezerani uz pomorstvo i ribarenje ništa drugo ne prihvataju, jer još uvijek turizam je za njih »strana« riječ.

Već sada, po završetku ove sezone prave se planovi, pristupa se razradi elaborata turističkog razvijanja ovog područja, misli se za sutra. O. Jureta

„Kartonaža“ u Kninu se proširuje

Nedaleko nadvožnjaka, u sjevernom dijelu grada nalaze se prostorije »Kartonaže«, mlađodog pogona kninske »Štamparije« kojiji je osnovan u kooperaciji sa zagrebačkom tvornicom »Grafokarton«. »Kartonaža« je krenula u pogon skromno, tokom mjeseca marta, sa desetak radnika kojih su tada, uglavnom na zanatski način, optočele doradivati kartonski materijal u gotovi proizvod. Tada je prostrana i svijetla prostorija poluprazno izgledala, ali samo za kratko vrijeme.

Nedaleko nadvožnjaka, u sjevernom dijelu grada nalaze se prostorije »Kartonaže«, mlađodog pogona kninske »Štamparije« kojiji je osnovan u kooperaciji sa zagrebačkom tvornicom »Grafokarton«. »Kartonaža« je krenula u pogon skromno, tokom mjeseca marta, sa desetak radnika kojih su tada, uglavnom na zanatski način, optočele doradivati kartonski materijal u gotovi proizvod. Tada je prostrana i svijetla prostorija poluprazno izgledala, ali samo za kratko vrijeme.

Sada je tamo sasvim drugačije.

Pogon je napredovao u svakom pogledu. Broj radnika se povećao na preko 60. Uvedeno je drugo smjera. Tehnička opremljenost je bolja. Ručnu obradu sve više zamjenjuju mašine. Kvalitetni gotovi proizvodi nastaju po više različitim procesima, a u poslovima se primjenjuju različiti tehnički postupci.

Poslovni raspored je takođe promjenjen.

Poslovni raspored je takođe promjenjen.</p

Narodno kazalište

Branislav
Nušić:

„Autobiografija“

U potrazi za privlačnim sceničkim tekstom očito je da su kazališne kuće prihvatile Mihajlovićevu adaptaciju Nušićeve »Autobiografije« kao stvar koja i s kojom se može uticati na ublažavanje mnogih aktuelnih kazališnih problema. Nakon nastupa Niškog teatra na ovogodišnjem Sferijnom pozorju s »Autobiografijom«, koja je tamo prihvadena kao zanimljiv novitet, ova scenska adaptacija pojavljuje se u repertoarnim planovima mnogih naših kazališta. Nušić je još uvijek siguran ulog, što je počelo i rasprodano gledalište u subotu na dan šibenske premijere.

U ovoj Mihajlovićevoj adaptaciji »preveden« je za scenu jedan prozni tekst našeg velikog komediografa. Uvešti Nušićevu proručku u kazalištu, u kojem je ovaj autor decenijima dominirao, Mi-

hajlović nam je izveo na pozornici u Nušiću lično.

Koliko je taj Nušić pravi Nušić, odnosno koliko je u tome uspio (ili nije uspio) Mihajlović, ili redatelj, ili interpret — nije da se raspravlja. U ovoj adaptaciji o šibenskoj predstavi »Autobiografiji« mogli bismo reći da nam se ne čini to onim Nušićem kalkvima ga zamišljamo gledajući njegove komedije. Uloga Nušića nije se osjetila kao Nušić. Rijetko dobra maska nije bila dovoljna da oživi ono što je povomno nosi u sebi to jugoslavensko čime. Nešto Terzić kao »šibenski Nušić, čini se, da je bio najbliži velikom autoru dok je sjedio kod »Tri šešira«.

U ostalih ni manje ni više nego pedeset uloga izredali su se gotovo svi glumci šibenskog kazališta, kojima su se pridružili i oni koji se u stvaranju predstave nikad ne pojavljivaju pred publikom. Općeniti dojam koji je ovaj kolektiv glumeći ostvario pri čemu su se pojedini članovi po nekoliko puta transformirali, mogao bi se svesti na konstatovanju da je djelovao pomalo umorno. Tu i tamo bljesnuo bi kakav lik, očito pomognivo izrađen od interpreta, ali, možda, i po sebi »zahvalan«, kada što su bili Kaplar Ljuba (osobito) pa i Sreten Jović Ante Balina, ili Gospa Lenka i donekle Vraćara Veske Marić, ili aktivna macka

koju je dao Milan Salopek kao Profesor latinskog jezika. I tako, Medutim, ovaj je tekst takav da bi svaku ličnost trebalo izraditi najminuciozije. Samo, bi li se to, kad bi bilo ostvareno, u onom tempu promjena koju nameće adaptacija, to uvijek zapazilo?

Ovo scensko djelo postavio je na šibensku pozornicu Dragutin Međić. Njegova je konceptacija jasna. Naglasio ju je i nametnuo gledalištu ogromnim kinematografskim ekranom. Nema se nista protiv »filmske« brzine koju je redatelj htio postići, ali, čini se, da je stalno prisustvo velike bježline platna razbijalo kazališnu atmosferu, koju pretpostavljamo projekcijama koje nisu uvijek bile tehnički uspjele. Sigurno je da se redatelj s nekoliko projekcija zgodno uključio u igru, ali je isto tako projektiranje nanijelo štete konferansi, od kojih se zapravo sastojao i najveći dio Nušićeve uloge u adaptaciji. Ako se s ovim modernim scenskim sredstvom suvremenom gledaocu htjela omobiljiti kakva Nušićeva dosjetka, paradeks, aforsizam ili budičja rođena na životu jednog prošlog društva i srasla s tim društvom, onda to nije bio najbolji put.

Inače, scenografija, u ostalom, uspijela.

Muzičku pratnju u ovom komadu izveo je S. Viš. C. V.

AMERICKI FILM. REŽIJA:
NATHAN JURAN

Ova ekrанизirana priča iz loo noći namijenjena je bez sumnje najmladim gledaocima, ali sumnjam da bi oni nakon gledanja ovog filma imali miran san. Mislim na neke pomalo stravične scene, koje bi s obzirom na sposobnost uživljavanja, koja je kod djece jaka, mogle i da ostanu neke tragove u njihovoj podsvjeti. Zato smo morali dobro promisliti prije nego smo naše najmlade povelj u kino. Za starije je film interesantan možda jedino radi njegove čisto tehničke izvedbe. Trikovi su vrlo vješt montirani i gledalač je toliko zaokupljen efektima fantastičnog u filmu, da drugim njegovim komponentama i ne posvećuje pažnju, koju, uostalom, oni i ne zaslužuju.

Uzavreli grad

DOMAĆI FILM. REŽIJA:
VELJKO BULAJIĆ

Poslije relativnog neuspjeha s »Ratom«, Veljko Bulajić se ovim filmom tek djelomično rehabilitira. Treba priznati da se uhvatio vrlo teškog i složenog posla, kada se odlučio da dade epopeju inspiriranu industrijalizacijom naše zemlje i promjenama koje ona vrši u shvaćanjima naših ljudi. Ljudska psiha je, međutim, i previše komplikiran instrument, a da bi se njome moglo samo površno poigravati. Svi tipovi dovedeni na scenu nisu bili dovoljno produbljeni, te ni promjene koje su se u njima dešavale nisu bile dovoljno motivirane, tako da su mnogi ostali samo blijeđe skice. Očita je želja da se čitavom zbiranjem dade karakter jednog masovnog kretanja, što je potvrdit će grandiozan, da bi i za mnogo iskusnijeg režisera bio pretenciozan. Mora se dobiti priznati da je Bulajić najbolje scene ostvario baš u masovkama i reminiscencije na »Vlak bez vozogn reda« pokazuju na kakvom se terenu on najbolje nalazi, a ne može se reći da taj teren nije težak i »vruc«. Izvjesna ponavljanja ukazuju samo na Bulajićeve a-finitete i razvijajući ih on će sigurno postići velike rezultate. A »Uzavreli grad«, kolikogod njegova tema, bila savremena i pothvat grandiozan, tek nas je djelomično impresionirao.

— b —

Scena iz »Autobiografije«

Bilješka

Nekoliko riječi o jednom propustu

Govorimo o kulturno - zavrnjivo životu i tužimo se da je slab, da ne odgovara i tome slično. I u tome, zacijelo, ima istine.

Samo, da li uvijek sve učinimo što bismo mogli da bi nam taj vapaj za intenzivnijim kulturno - zavrnjivim životom bar povremeno menjavao?

Mišljenja smo, da ne činimo.

Za ilustraciju samo jedan primjer: prije nekoliko dana u Zadru je gostovala ljubljanska filharmonija. Gostovala i održala dobro posjećen koncert. I veoma uspio jer, konačno, što se drugo i moglo očekivati od jednog tako renomiranog muzičkog ansambla. A što se onda to nas tiče — možda će netko reći. Ali, kada dozna da je Ljubljanska filharmonija nekoliko dana kasnije i u Splitu priredila koncert, onda će se malo i zamisliti. Možda će taj dobromanjerni čovjek jednostavno zaključiti: propustili smo jednu lijepu priliku. I u

tome je čitava stvar. Zar nije za čudjenje da se za tu kratku turneu ovog ansambla nije moglo doznati (možda se i znao). Pa, ako se je znalo, čemu se onda nije iskoristila ta povoljna prilika. Jer slovenski umjetnici su ionako putovali prema Splitu. Tim bi se izvjesni (i ne malo) troškovi zacijselo izbjegli. Mogli smo dobiti »jeftino« čuti orkestriranje tog renomiranog ansambla. A ipak nismo. Nismo možda samo zbog toga što nije bilo zainteresiranosti. Nije bilo kod onih, koji bi je moralim imati. Jer, nema sumnje, ovakav jedan koncertni nastup bio bi i te kako posjećen.

Kada se mogu davati pare za nastupe kojekavih, ponekad i s umjetničke strane gledano, problematičnih umjetnika, zar se nije moglo smoci načina (pa i sredstava) da se i ovih istinski umjetnici čuju. Zajista, veliki propust!

Bogatstvo jedne biblioteke

Zahvaljujući nastojanjima i finansijskoj pomoći Narodnog odbora Šibenske opštine, Naučna biblioteka i Muzej grada Šibenika počinili su u svoje okrilje biblioteci »Bibliotekar Marasović« iz Skradina. Marasović je u Šibeniku, Šibeniku i Šibeniku vele posjećenica i predstavnica porodice, ali su u širem krugevima ipak uživali ugled i zbog toga što nista nisu učili svoje nacionalne porijeklo. Jedan iz ove kuće je nečelnik skradinske opštine i zastupnik u Saboru.

Otkupljena biblioteka obiluje mnogim važnim d'elima književnosti, kada se jednom sreće i prouči, pridružiti da se unese još više svjetla u pojedine događaje, kada je život istaknutih ličnosti XVIII i XIX stoljeća.

Između ostalog, značajna je kolekcija dalmatinskih časopisa i novina iz XIX stoljeća, naročito komplet prve hrvatske novine »Kraljici Dalmatin«, zatim zadarski politički časopis »Il Dalmata« (50 godišnjaka), prvi 11 godišnjak »Bullevog« Vjesnika za arheologiju i povijest dalmatinsku, gotovo potpuna kolekcija danas vrlo rijetkih polemičkih brošura iz borba za sjedinjenje Dalmacije sa Hrvatskom.

SVEČANA PREMIJERA FILMA »NEBESKI ODRED« U KNINU

U organizaciji Doma JNA i u suradnji sa producentom »Lović - filmom« i distributivnim poduzećem »Zeta - film« u Kninu je izvedena svečana premijera jugoslovenskog filma »Nebeski odred«. Nakon projekcije filma publici su bili predstavljeni režiser Boško Bošković, direktor fotografije Stevan Radović i jedan od protagonisti filma, glumac Branko Tatić, koji je igrao ulogu stvara.

Gledaoči kninske premijere »Nebeskog odreda« koji su film vrlo lijepo imobili, srdačno su pozdravili autore i protagoniste filma.

Povodom razgovora s publikom, režiser Bošković upoznao je gledaoce s bitnim karakteristikama ovoga filma koji je predstavljao jugoslavensku kinematografiju na međunarodnim filmskim festivalima u Moskvi i Edinburgu. (m)

Europski i svjetski klasični zastupani su u vrlo lijepim izdanjima, među ostalim indijski pjesnik Tagore sa 20 knjiga, Aleksandar Petöfy, čija je djela jedan Marasović i prevedeno u objelodano. Pored toga, tu su zastupljeni Ibsen, Shaw, Pirandello, Heinze i drugi. Samih dramskih djela ima preko 500.

Može se reći da je u toj biblioteci sačuvano gotovo sve što se tiskalo o Dalmaciji do kraja XIX stoljeća. Na primjer putopis opata Fortisa »Putovanje po Dalmaciji« (kako je poznato Fortis je prvi objelodanac prijevod »Hasanaginice« na talijanski).

Interesantan je rukopis starog dubrovačkog era Cubranovićeve »Dervišiade«, zatim jedan odeblij u rukopis sa svom literaturom i izvorima za povijest Benediktinaca u Dalmaciji, zapis koji se odnosi na povijest Skradina i između ostalih, jedan pisani od Nikole Tomasea.

Posebna znamenitost je takođe Zlatna knjiga skradinskog plemstva, bogato ukrašena minijaturama u boji, s grbovima patricijskih obitelji, zatim zbirka obiteljskih i imovinskih - pravnih odnosa. U epistolariju nalazi se zbirka pisma N. Tomasea, pa političkih i javnih radnika Dalmacije, te upravnih envenih destojanstvenika. Arhiv, osim toga, posjeduje bogatu herbarij Šibenske otokice, zbirku fotografija starih voduta Skradina i o-kolice i zbirku odlikovanja i o-kolice i diplomu, te proglašenje i naredbi iz mletačkog, francuskog i austrijskog perioda.

One vrijednosti još uvijek nisu sredene, jer to iziskuje putne vremena. Međutim, kada se posao privede krajcu i kada se ovi vrijedni rariteti nadu u muzejskoj i naučnoj biblioteci, nema sumnje, da će oni dobro doći za naučna istraživanja.

Iz Radničkog sveučilišta

Seminari za usmeno i pismeno izražavanje

Početkom novembra počet će pri Radničkom sveučilištu rad seminari iz osnova usmenog i pismenog izražavanja. Seminari imaju za cilj da se polaznicima u poznavaju i usvoje osnovna pravila za korakno usmeno i pismeno izražavanje, a namijenjeni su svima onima koji žele razvijati sposobnost izražavanja književnim jezikom.

Program seminar obuhvaća: Uslovni i sredstva za razvijanje pravilnog i lijepog usmenog i pismenog izražavanja — Problematika pismenog izražavanja — Kompozicija i jezik pismenog sastava — Stil i njegovo jezično dotjerivanje — Ljepota izražavanja — Ljepota izražavanja.

Program se može prilagodavati polaznicima i to na taj način da će težiti biti na onom dijelu programa, koji je u užoj vezi sa strukom polaznika.

Polaznik seminar može biti svaki građanin, a upis se vrši do menutim razredima. (m)

SEMINAR ZA UCITELJE OSNOVNIH ŠKOLA

U organizaciji Zavoda za školstvo i kulturu Šibenik u Kninu je održan jednodnevni seminar za učitelje s čitavog područja općine koji ove školske godine predaju u prvim razredima osnovnih škola. Predavači, koji su domaći Šibenika, prof. Jelavić i učiteljice Šimićević i Supuk, su radnici Zavoda za školstvo. Održani seminar doprinijet će podizanju kvaliteta nastave u posmenutim razredima. (m)

Iz medicine

Meteorološke promjene i čovječji organizam

Na uticaje atmosferskih prilika najošjetljivije su osobe s labilnim vegetativnim nervnim sistemom, t. j. onim dijelom našeg življaničkog sistema koji upravlja funkcijama svih naših organa. Prema ispitivanjima, danas je sigurno da vremenski frontovi, koji nastaju na granici između toplog i hladnog zraka, imaju veliki uticaj na različite funkcije našeg organizma. Značajna je činjenica da topli front djeluje na organizam drukčije nego što djeluje hladni front. Tako na primjer, hladni front izaziva nadražaj takozvanog simpatičnog nervnog sistema. Kada je taj dio vegetativnog nervnog sistema nadražen, onda se i njegova funkcija pojačava, te se pojačavaju i sve one funkcije kojima on upravlja. Tako u slučaju nadraženja simpatičnog nervnog sistema, kada je on već ionakom labilan i sklon da poveća svoju funkciju, povećava se tjelesna toplost. Zbog toga izvjesne osobe dobivaju lako povećanje temperature (na primjer do 37°) u slučaju promjene vremena i prodiranja hladnog fronta. Osim toga, ista promjena vremena povećava kod njih i promet materijala u organizmu, što znači da su sagorijevanja pojačana i da takve osobe, na primjer, rame i više ogladne od ostalih. I ne samo to, nego je kod njih ubrzan srčani rad, ubrzano disanje i povećana sposobnost za rad. Istovremeno u njihovoj krvi povećava se i količina šećera, kada oni učestvuju u operaciji, za vrijeme fena, osjećaju pogoršanje bolesti i bola. Također je utvrđeno da u to vrijeme nastaje veći broj embolija (začepljenje krvnog suda), a i broj smrtnih slučajeva uslijed raznih bolesti se povećava. Mnogi ljekari tvrde da se slični poremećaji mogu vidjeti kod bolesnika i u toku drugih vremenskih promjena za vrijeme hladnog ili toplog vremenskog fronta za vrijeme okluzije i td.

Profesor dr. Ruder, koji se ovim pitanjima naročito bavio, utvrdio je da su osobe koje pate od pektoralne angine (oboljenje krvnih sudova koji ishranjuju srce) veoma osjetljive na promjene vremena. Napadi bola u predjelu srca javljaju se kod njih najčešće pri hladnom vremenskom frontu. Isto tako i srčani infarkt, (začepljenje krvnog suda koji ishranjuje srce sa odgovarajućim promjenama u srčanom mišiću) javlja se u 12,7 odsto slučajeva se događaju za vrijeme promjene vremena, od kojih 69 odsto slučajeva u toku toplog vremenskog fronta i fena.

Poznato je već da su osobe koje pate od reumatičnih bolesti, zapaljenja mišića i nerava, od povreda kostiju i mišića i drugih sličnih oboljenja, vrlo osjetljive na promjene vremena. Napadi bronhijske astme se češće javljaju pri hladnom vremenskim promjenama, naročito pri hladnom vremenskom frontu. Utvrđena je činjenica da se mnoge zarazne bolesti, prije svega gripe, češće javljaju pri promjeni vremena nego u toku mirnih atmosferskih prilika. Da bi osobe sa labilnim vegetativnim nervnim sistemom lakše podnose promjene vremena, potrebno je da u vrijeme tih perioda uzimaju lijekove — koje samo ljekar treba da propiše — koji umiruju preosjetljivost i prenadraženost vegetativnog nervnog sistema.

Dr. L. S.

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 25. X NASA SREDINA I NAŠE KAZALIŠTE. Predavač: Raša Ploović, prvak Narodnog pozorišta Beograd.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

SIBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

Cetvrtak — 26. X 1961. B. Nušić: »Autobiografija«,

Petak — 27. X 1961. B. Čopić: »Vuk Bulbul« — Predstava za Radničko sveučilište.

Subota — 28. X 1961. R. Thomas: »Klopka«.

Nedjelja — 29. X 1961. B. Čopić: »Vuk Bulbul«.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premjera domaćeg filma — UZAVRELI GRAD (do 26 X)

Premjera njemačkog filma — ZVIJEZDA RIA — (27. X — 3. XI)

»APRILA«: premjera njemačkog filma u boji — JEDNOSTAVNA DJEVOJKA (do 29. X)

Premjera američkog filma u boji — TOM I ROBINSON — (30-31. X)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 27. — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 28. X — 3. XI — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Matični ured

ROĐENI

Duška, Berislava i Zdenka Nićić; Nikica, Marka i Ivana Vučenović; Slavica, Slavka i Milke Vukša; Miran, Jere i Eve Skorčić; Željko, Derviša i Nevenke Grčić; Biserka, Ivana i Ane Nakić; Nada, Marka i Jele Aužina; Željko, Ante i Simice Ercegović; Vlatka, Paška i Marice Slavica; Smiljana, Mile i Nevenke Juras; Miloš, Dragutina i Srbislave Jelić; Rozario, Josipa i Ružice Vukićević i Ante, Slave i Milke Skročić.

VJENČANI

Jurković Ante, mehaničar — Radović Nedjeljka, trg pomoćnik; Huljev Roko, pomorac — Gaćina Josipa, domaćica; Dolci Dalibor, oficir JRM — Vrećko Aranka, službenik; Last Dragutin, nastavnik — Škarica Marija, službenik; Strika Tomislav, trg. pomoćnik — Učić Mileva, službenik; Jurić Vitomir, stolar — Cvitan Anka, domaćica i Đaković Ivan, radnik — Malenica Ana, domaćica.

UMRLI

Baranović Zorka rod. Bulat, stara 72 god; Grubišić Ana rod. Dodig, stara 75 god; Slanić Ante pok. Nikole, star 61 god; Tarle Ilija pok. Petra, star 71 god; Krečak Kata rod. Đaja, stara 53 god; Andabaka Ana rod. Culina, stara 55 god; Burilović Petar Paškin, star 30 godina i Lušić Srećko pok. Jure, star 80 godina.

MALI OGLASNIK

U Zagrebu Pelješka br. 6 — prodaje se stambena zgrada visokoprizemnica na dvije etaže sa dva dvosobna stana i nuzprostorijama. Donji stan ima neto površinu od 35,50 m², a gornji stan 37 m². Ulaz na gornji stan je preko vanjskih stepenica potpuno odvojen od donjeg stana. Osim toga u dvorištu ima manja kucića na jednu vodu sa jednom sobom i manje sobice sa kuhinjom, te odvojeno pronaon i drvarnicu sa dvorištem površine 73 m². Stan na prvoj etaži useljiv.

Za informacije obratiti se kod poduzeća »Stampa« Sibenik-knjigovodstvo.

Potrošači bez brige

U šibenskoj Trgovinskoj komori smatraju da ima dovoljno prehrabnenih artikala

Zimnica je jesenja tema i posao o kojem podjenako brinu komunalni organi za opskrbu, trgovčka poduzeća i domaćice. Osim uobičajenog spremanja zimnice, konzerviranja voća i povrća, pretežno rajčica i kiselog kupusa u Centru za unapređenje domaćinstva ističu da posljednjih godina domaćice sve više za zimu spremaju različite kompote, miješane salate, dok se u školama uči kako se u sol spremi povrće.

Zbog nedostatka prostora, manji broj domaćinstva osigurava zimnicu kupovanjem većih kolичina graha, krumpira i ostalog. Taj zadatak povjeren je trgovčkim poduzećima.

U šibenskoj Trgovinskoj komori smatraju da je osigurana većina artikala kojih neće nedostajati u prodavaonicama.

Opskrba Šibenčana ogrevom odavna je »svijetla strana« u pripremi zimnice i to zahvaljujući sindikalnim podružnicama koje svoje članove opskrbljuju dovoljnim količinama drva i ugnjena. Istini da volju valja napomenuti da se i proizvode »Tehnomaterijale pobrinulo da nabavljaju dovoljne količine drva i ugnjena.

Veće teškoće u opskrbi cradana voćem, jajima i drugom pokvarljivom robom uzrokuje još nedovršena velika hladnjaka kapaciteta 60 vagona koja se ove godine još neće moći koristiti.

Ugovorenih 150.000 jaja, koja će se nabaviti u Zagrebu bit će dovoljno do mjeseca prosinca. Ali postoje mogućnosti uvoza jaja, kažu u »Plavini«.

U trgovčkom poduzeću »Plavina« ističu, prema zaključenim ugovorima sa proizvođačima u Hrvatskoj, Sloveniji i Srbiji potrebne količine voća pravodobno stizati na njihove štandove. Zaljubljenica je isporuka stotina tona krumpira, više stotina tona jabuka, stotinu tona kiselog kupusa krastavaca i paprike, 30 tona crvenog luka i 60 tona graha. U »Plavini« smatraju da još nisu osigurane dovoljne količine graha zbog slabijeg uroda ove godine. U poduzeću drže da će nabaviti potrebne količine i da graha na tržnici neće nedostajati. Roba će stalno stizati i veći dio bit će već sredinom prosinca u skladisti »Plavine«. Ostatak će stići prirodnim uvjeti, onda bi sadašnje cijene bile opravdane.

Izgleda da se o tome vodi malo računa i da sredstva ostvarena ovakvo visokim cijenama idu na druge potrebe, a ne na one naprijed navedene. Na primjer, vrlo se malo izgradilo ugostiteljskih objekata, a od postojećih malo ih se adaptiralo i u vrlo su lošem stanju. Malo se učinilo i na propagandi našeg turizma, a što je vrlo važan faktor u postizavanju uspjeha u takovoj gradištu.

Važno je napomenuti da cijene u ugostiteljstvu ne podliježu rezimu obavezne kontrole cijena. Možda je jedan od uzroka, što su cijene prilično anarhično postavljene, upravo to što ne podliježu kontroli. Mišljenja smo da je nekakova kontrola ipak potrebna i da neka ograničenja u određivanju moraju biti kako bi se normalizirala sadašnja situacija.

Pored ovih propusta moglo bi se nabrojiti još neke, ali to bi prešlo u nepotrebnu kritiku, jer treba imati na umu da u našem ugostiteljstvu ima i objektivnih teškoća. Ipak sadašnje cijene su previše i gledajući nabavne cijene nekih artikala, trostuko su veće od prodajnih. S obzirom da u našem gradu nemamo mesta za raznovrdu omladine (ples, sportski tereni, čitaonica i slično), omladina je prisiljena u to da se koristi ugostiteljskim uslugama, da u društva ide na pivo i da zapjeva itd. To se često puta

Masti neće biti dovoljno, ali će se nestaća podmiriti iz državnih rezervi. Suhomesnatih proizvoda također će biti u dovoljnim količinama.

Pišetin će biti, izgleda, dovoljno, jer Veterinarska stanica, koja je osnovala inkubatorsku sta-

U trima tvornicama izvode se REKONSTRUKCIJE

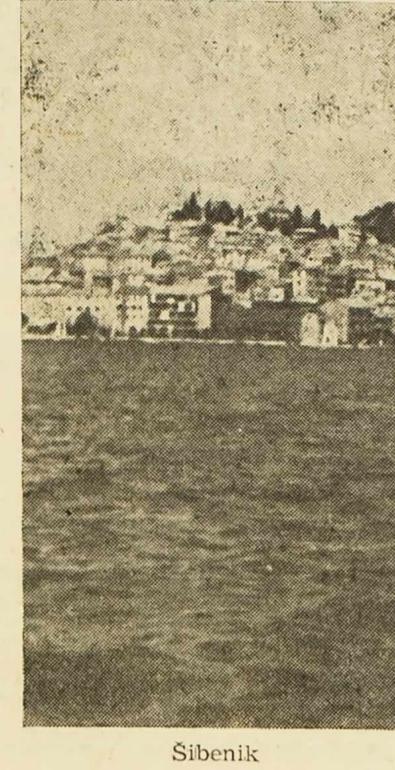
U tim gigantima šibenske industrije u posljednje vrijeme stiže za oko 60 posto. U bliskoj ulazu se ogromna sredstva za rekonstrukciju i proširenje postojećih pogona, te izgradnju novih. U tvornici lakovih metala »Boris Kidrić« usko grlo proizvodnje činila je valjaonica. Da bi se proizvodnja podigla na viši stupanj, upravo su započeli radovi na rekonstrukciji i modernizaciji tog pogona, čije se dovršenje predviđa do kraja iduće godine. Investiciona ulaganja, koja će premašiti vrijednost od milijardi dinara, uvjetovat će porast od 6600 tona valjaoničkih i presaoničkih proizvoda, a u velikoj mjeri snizitiće troškove proizvodnje. U cilju smanjenja uvoza sirovina uskoro se predviđa početak rada na izgradnji pogona za preradu aluminijskih otpadaka, čime će se dobiti daljnjih 4000 tona primarnog aluminijskog. U toku su također radovi na izgradnji novog skladišta finalnih proizvoda. U tvornici gline i aluminijskog u Lozovcu u završnoj fazi nalaze se radovi na proširenju i rekonstrukciji pogona gline i elektrolize, za što je investirano 370 milijuna dinara. Ova ulaganja pridonijet će povećanju gline od sadašnjih 4400 tona na 10 hiljada, aluminijskih legura od 3790 tona na 6000 i aluminijskih odjeljaka, kao novog proizvoda, na 2000 tona godišnje. Efekat ovih radova bit će naročito izražen u

Prijestupi i kazne

Neka trgovinska poduzeća još uvek ne vode dovoljno brige o tome kako će im izgledati prodavaonice. Ako se artikli prodavaju u nehigijenskim prostorijama, koje ponekad znaju biti sive prije nego prodavaonice živežnih namirnica, onda nas ne može začuditi, ako zbog tih manjkavosti imaju štete potrošači. Sanitarna inspekcija, zbog svega toga, ima pune ruke posla. Ona često izdaje rješenja koja proslijedi sucu za prekršaje da bi se poveo postupak. Tako je Kotarski sudac za prekršaje, ovih dana, kaznio trgovčko poduzeće »Konzum« u Šibeniku sa 40.000 dinara, direktoru ovog poduzeća sa 10.000 a poslovodu prodavaonice broj 10 s 8.000 dinara.

Poneka poduzeća, u prvom redu građevinska, ne vode uvek dovoljno računa o zaštiti svojih radnika. Zbog toga odgovaraju i pred sucem za prekršaje. Među njima je i građevinsko poduzeće »Udarnik« iz Drniša koje je kažnjeno sa 30.000 dinara zbog toga što nije postavilo zaštitnu ogragu na radnoj platformi drobilice, što nije pričvrstilo rukohvat uz pristup sklopki drobilice i što nije uklonio nepropisno vezivanje jednog gumenog crijeva za kompresor.

U posljednje vrijeme učestale su pojave pravljenja umjetnih vina. Zbog toga će uskoro kod suca za prekršaje NO kotara odgovarati 35 vinogradara područja općine Šibenik.

Zabilježeno

Da stavimo tačku

Uvjeravaju nas da to nije samo problem Šibenika, već problem svakog grada koji raste.

Međutim, ne znači to da je problem nerješiv i da od njega treba dignuti ruke.

Naprotiv! Treba se s njim najenergičnije i sa svim raspoloživim mjerama boriti. Ako do sada to nismo činili, to je bila slabost.

Ta vidimo o čemu se radi!

Kad dodete u kontakt sa stručnjakom urbanistom, taj će vam tačno statistički iskazati koliko se građevina podiže bez lokacije, koliko bez građevne dozvole, a koliko bez jednog i drugog. Ako želite, navestite vam i o kakvom se zgradama radi, pa i tko su nosioci te dvilje izgradnje. Brojke će vas iznenaditi.

Ako ste bili u prilici da razgovarate sa nekim koji pasionira no voli ovaj naš grad, taj se u jednu ne može načiniti kako se takvo stanje može tolerirati, i da će vam brzo istresti sve lokalitete na kojima ilegalno niču zidovi i gdje zidovi ilegalno dobivaju krovove. I kao što ste mogli očekivati prva je na udaru Veterinarska stanica. Ali da se razumijemo, ne ona već naselje koje se podiže oko nje, pa onda neke »novogradnje«, u Dragi, pa onda u Težačkoj ulici, pa u ulici Slobodana Macure, pa... i tako može zapamtiti one ulice u uličiće u kojima promičurni građani pravi svoju arhitekturu ne pitajući nikoga ni za što.

Dakle, kako se god okrenuli problem!

E, pa kad se radi o problemu, nije nimalo neobično da se o ovome diskutiralo u organima naše komune. Stvar je bila i pred nadležnim savjetom. Diskusije nisu ostale bez odлуčke.

Tako je odlučeno da komunalna služba općine kontinuirano prati što se gdje gradi, kako bi nadležni organi odmah reagirali na nepravilnosti.

Odlučeno je da se utvrde svih objekti izgradeni bez dozvole ili protivno odobrenju, ili kojih su u toku građenja, a nemaju lokacije ili građevne dozvole, pa da se traži usklađenje s regulacionim planom. Ako se to ne postigne, da se donese rješenje o rušenju, koje bi se realiziralo čim

na to ukaže potreba izgradnje po regulacionoj osnovi. Bez naknade, naravski!

Još je odlučeno i da se obustave sve počete građenje, za koje vlasnici nemaju dozvole.

Za izvršenje ovih mjer koordiniran će organi vlasti, koji su pozvani za primjenjuju potrebne sankcije.

Međutim, ovim odlukama se ne želi onemogućiti dalje građenje građanima sa skromnim sredstvima. Naprotiv, njihovo učešće u stvaranju stambenog prostora treba pomoći. U tu svrhu je odlučeno da se van urbanističkog gradskog područja odrede rejonu slobodne izgradnje. Na tim mjestima, uz minimalno uveljavljenje građevinskim zahtjevima, moći će se podizati objekti prema »ukusu«, ili, bolje, prema mogućnostima velikog broja onih građana koji su se na ledi uveliki teret — da sami riješe svoj stambeni problem.

Ova posljednja odluka opravdat će svaku pa i najstrožiju mjeru organa vlasti upravljenju na strogopravljavanju discipline u gradenju.

Pored mjer koje će organi vlasti poduzeti u sprečavanju dvilje izgradnje, za njihov uspjeh trebat će razumijevanja i podrške ne samo organizacija, već i svakog pojedinog građanina. A neće biti na odmet ako dođemo i građevinara!

Eto, da se jednom i tu stavi tačka.

REHABILITIRAN BIVŠI KOMERCIJALNI DIREKTOR »KRKE«

Prilikom otvrdjivanja materijala i ostalih šteta do kojih je došlo početkom ove godine u Šibeniku, poduzeću »Krka«, između ostalih bio je neosnovan okrivljen od strane uprave tog poduzeća i Paško Superba, komercijalni direktor spomenute privredne organizacije.

Kako dozajnimo ovih dana je Okružno javno tužilaštvo u Šibeniku svojim rješenjem obustavilo protiv istog izvidaj i time ga potpuno oslobođilo odgovornosti.

Posebno se ističe, da ovo korištenje televizora u Šibeniku koje se svodi samo na talijanske programe, ne prelazi godišnje 80 sati, i da bi time zagrebačka televizija, kad bi uspjela da u bire od Šibenčana pretplatiti, naplatila tudi program, dvjestostruko većom cijenom od vlastitog, a sve, kako je rečeno, bez ikakvog osnova tj. bez ikakve žrtve ili usluge učinjenje sa svoje strane. K tom, Šibenčani gledaoći televizije, bili bi opterećeni u vlastitim kućama pravim ulaznicama milanske Skale (12.000 dinara godišnje). Posmatran, dakle, problem s tog aspekta, postaje i paradoksan, naročito ako se sjetimo socijalističke stvarnosti.

Primjedba koja bi se mogla postaviti, da je svakome slobodno odjaviti korištenje televizora za duže ili kraće periode je potpuno neumjesna, jer u Šibeniku su rijetki dani mogućnosti prijema prosutih kroz cijelu godinu.

